

Rørvig By og Land – Beretning for 2016-2017

Det forgangne år har været ualmindeligt travlt for foreningens bestyrelse, som har brugt mere tid og energi end sædvanligt. Selv om ikke alt er lykkedes, er meget opnået som det skal fremgå i det følgende:

LODSOLDERMANDSGÅRDEN

Foreningen har som nævnt i beretningen sidste år og forrige år optrådt som "fødselshjælper" for en initiativgruppe og senere en arbejdsgruppe, som har arbejdet på at indsamle midler til at anskaffe og restaurere Lodsoldermandsgården, med det formål at få etableret gården som et offentligt tilgængeligt aktivitetscenter, mindre spisested og kulturhus.

Foreningen har som kontoførende for indsamlingen været underlagt Indsamlingsnævnets kontrol og regnskabspligt. Regnskabet for indsamlingen blev revideret af PwC og indleveret i slutningen af april 2017. Der blev indsamlet 0,845 mill.kr. fra 240 bidragsydere og yderligere optjent omkring 56.000 kr. ved andre aktiviteter samt afholdt udgifter til advokat og revisor for 31.000 kr., således at der var et nettoresultat på godt 25.000 kr. Hertil kommer de 25.000 kr. som Rørvig By og Land i 2016 bevilgede til projektkostninger som blev afholdt af foreningen udenfor indsamlingsbudgettet.

Overfor sælgers ønske om en salgspris på 6-7 mill.kr., præsenterede initiativgruppen primo 2016 på borgermøderne købsmodeller med en anslået pris på 4,25 mill.kr., finansieret ved fondstilkud på 2,75 mill.kr., sponsorater på 0,5 mill.kr. og donationer på 1 mill.kr.

Senere i eftersommeren 2016 forsøgte dele af Initiativgruppen en markant lavere nominel købspris på 1 krone og mente at have en mundtlig aftale herom, men fra sælgers side blev udspillet siden mødt med et ønske om at sælger beholdt ejerskabet og lejede gården ud til brugeren efter en tysk såkaldt "Erbpacht" model.

Dele af initiativgruppen ønskede herefter i februar 2017 at afslutte projektet, men en arbejdsgruppe forhandlede videre med ejeren for at få en kontant pris og mente overfor sælger at kunne skaffe 2,5 mill.kr. med fondsstøtte, men sælgeren forlangte og stod fast på 5 mill.kr. i forhold til det tidligere krav på 6-7 mill.kr. Selv om arbejdsgruppen havde positive indikationer fra visse fonde, ansås det ikke realistisk at kunne skaffe yderligere 4 mill.kr., især i lyset af, at gården af mæglere er vurderet til en handelspris omkring 3 mill.kr.

Der kunne ikke opnås yderligere enighed og arbejdsgruppen meddelte i maj måned til bestyrelsen for Rørvig By og Land, at man på dette grundlag anbefalede at opgive projektet og påbegynde tilbagebetalingen af bidragene.

Bestyrelsen var enig heri og påbegyndte tilbagebetalingen i juni måned. Arbejdsgruppen og bestyrelsen opfordrede bidragsydere gennem Mobile pay, hvor tilbagebetaling ikke kunne ske automatisk, om at melde sig, og en del af Mobile Pay-bidragene er tilbagebetalt. Tiloversblevne bidrag vil blive anvendt til formål der støtter bygningskulturen i Rørvig. Overskuddet fra indsamlingen er anvendt til refusion af udgifter for salgsaktiviteter hvor der har været afholdt købsomkostninger.

Bestyrelsen er naturligvis kede af at det for lokalområdet meget vigtige projekt med Lodsoldermandsgården som et levedygtigt samlingssted ikke har været muligt at gennemføre. Men vi takker de mange bidragsydere, initiativgruppen og arbejdsgruppen.

Rørvig By og Lands bestyrelse er også bekymrede for den fredede gårds bygningsmæssige fremtid. Bygningsværket forfalder og der er et meget stort behov for restaurering af væsentlige dele af bygningerne, ligesom en række bygningsændringer ikke har den fornødne tilladelse fra Kulturstyrelsen. Slots- og

Kulturstyrelsen har netop her i begyndelsen af august 2017 været på besøg for at få bygningen ind i styrelsens fredningsgennemgang, som egentlig skulle være afsluttet, men hvor det har været vanskeligt at besøget arrangeret hvor ejeren har været til stede. En rapport fra styrelsen kan nu forventes om et par måneder. Arbejdsgruppen har oplyst bestyrelsen, at ejeren ønsker at finde en privat køber som er villig til at betale den forlangte pris og overtage den store restaureringsbyrde, som ligger forude. Men private købere har ikke mulighed for at få fondsstøtte til de store restaureringsudgifter. Ejer informerede i foråret om, at gården ville blive forpagtet ud, men gården har henligget tom henover sommeren. I lyset af at gården ejendomsværdi er hævet fra 2,5 mill.kr. til 7 mill.kr. udtrykkes der udbredt bekymring over den brandrisiko, som gården nu er underlagt.

BYUDVALGET

Byudvalget har i april 2017 afholdt rundtur i Rørvigs gamle bydel med repræsentanter fra Odsherred Kommunes Tekniske Afdeling for at skabe en fælles forståelse for hensynet til den særlige bygningskultur i Rørvig By.

Klima- og teknikudvalget gav tilbage i juni 2016 tilladelse til opførelse af et klubhus for Rørvig Kajakklub på havnens sydlige område, øst for klubhuset for Rørvig Sejlklub. Afgørelsen forudsatte at det såkaldte "grillhus" skal flyttes, men det er ikke endeligt afgjort, hvortil på havnen denne flytning skal ske. Afgørelsen gik imod anbefalingen fra Brugerrådet for Rørvig Havn. Brugerrådet og visse foreninger med tilknytning til havnen har i maj måned indklaget afgørelsen for Statsforvaltningen og Naturklagenævnet. Byudvalget afgav på vegne af bestyrelsen en udtalelse om en anbefaling af placering af kajakklubben vest for sejlklubben med henblik på at undgå at holde byggeri på havnen for langt ude, men bestyrelsen har ikke været helt enig om afgivelsen af denne udtalelse. Grillhuset på havnen er nu under flytning til at ligge ud til parkeringspladsen ud for bådværftet.

MØLLEUDVALGET

Udvalget har fået genetableret EU-støtten til landområdet og administrerer nu selv slåningen af arealet gennem lokale aftagere af fodergræsset. Vi har lejet det mindre areal nærmest byen til naboen for etablering af en blomstereng, som har taget sig fint ud her i sommer. Arbejdet med restaureringen af møllen har været trængt i baggrunden af arbejdet med lodsoldermandsgården, men genoptages nu i den kommende sæson.

LANDUDVALGET

Kystsikring ved Kattegatkysten ud for Dybesø og Flyndersø

Denne sag går nu flere år tilbage. Efter Bodil stormen i december 2013 og ødelæggelserne ved Kattegatkysten nedsattes i september 2014 en styregruppe til koordinering af en samlet plan for områdets kystsikring, og i december 2014 fremsendtes en anmodning til kommunen med 3 mulige tiltag:

1. Reparation og styrkelse/forhøjning/forstærkning af den i 1989/90 udførte kystsikring
2. Som 1 plus en dige-oversvømmelsessikring bag Flyndersø for sommerhusområdet bag Kattegat Strandvej
3. En helhedsløsning for hele kyststrækningen med sikring af kvaliteter for natur og rekreation.

Scenarie 1 berørte 34 lodsejere, scenarie 2 90 lodsejere og scenarie 3 130 lodsejere.

Kommunens høring i marts-april 2015 gav 71 høringssvar blandt de berørte 130 grundejere, hvoraf 27 var imod helhedsløsningen, 33 var for, og 11 var blandede svar. Naturstyrelsens og vores svar fremgik af forrige beretning. Lodsejerne kunne ikke enes om fordelingen af udgifterne og denne uenighed gik helt ind i styregruppen.

På denne baggrund besluttede klima- og teknikudvalget i april 2016 at gå videre med et mindre projekt, som omfattede reparation og vedligeholdelse af de eksisterende bølgebrydere og udbedring af erosionskåret ved vores grund på Dybesøtang. Men af høringer og borgermøde den 24. oktober 2016 m.v. fremgik det, at kommunen og lodsejerne og lodsejerne indbyrdes stadig ikke kunne blive enige om udformningen. Kommunen og kystdirektoratet anbefalede ral- og strandfodring, idet man fandt, at den manglende

ralfodring har været årsag til forøget læsideerosion på nabokyststrækningen mod Flyndersø og øget slitage på lodsejernes egne kystværn. Af budgettet på 1,85 mill.kr. udgjorde ralfodringen 0,72 mill.kr., og udbedringen på Dybesøtangen 0,2 mill.kr. Men et flertal af lodsejerne i første række var imod ralfodringen, og flere var imod at deltage i udbedringen ved Dybesøtangen.

Herefter har kommunen udformet et tredje og begrænset projektforslag, hvor udbedring på Dybesøtangen er udtaget, og hvor omfanget af partshaverne nu alene omfatter første række ved Kattegat Strandvej, 9 partshavere, idet lodsejerne ved Dybesø er udtaget. Dette reducerede projekt har den 24. april 2017 været forelagt til høring, og den 23. maj fremgik det, at 6 partshavere var imod det forelagte projekt.

På et møde i miljø- og klimaudvalget den 13. juni 2017 er udvalget umiddelbart indstillet på at godkende det begrænsede projekt, men ønsker - på baggrund af de indkomne høringssvar - at give grundejerne mulighed for at fremkomme med et alternativt projekt, som sikrer alle de berørte ejendomme, og som kan godkendes af Kystdirektoratet. Såfremt grundejerne ønsker at fremkomme med et sådant alternativt projekt, skal dette være fremsendt til de relevante myndigheder inden årets udgang. Så vi må konstatere at sidste kapitel i den 3 år gamle sag endnu ikke er skrevet, og at et muligt fjerde projekt kan se dagens lys.

Foreningen har efter accept ved sidste års generalforsamling indgået aftale med Grundejerforeningen Dybesø om at grundejerforeningen overtager foreningens ejendom, Dybesøtangen, for et nominelt beløb. Baggrunden er af grundejerforeningen har en langt større økonomisk interesse i beskyttelsen af Dybesøtangen end Rørvig By og Land. Tinglysningen heraf har været undervejs i næsten et år, men er nu gennemført her i forsommeren med et mindre formelt forbehold, som køber er ved at løfte.

Kystsikring ved Isefjord-kysten syd for Rørvig Havn

Vi beskrev sidste år forløbet af sagen om et muligt dige på strandengen ved Rørvig. På baggrund af den tredje høring afsluttet i juli 2016, hvor et flertal på op imod 70% af de 76 lodsejere, herunder 52% af de 40 lodsejere i første række var imod digeprojektet, indstillede miljø- og klimaudvalget på sit møde den 4. oktober 2016 ikke at fremme projektet. Byrådet besluttede på sit møde den 20. oktober at følge denne indstilling.

Herefter er der henover vinteren og foråret udarbejdet godt 9 private kystsikringsforanstaltninger på egen grund på landsiden af Isefjordsstien. Langt de fleste af anlæggene er udført således at de efter bevoksning vil forblive diskrete, et par anlæg vil dog forblive meget synlige fremover. Men foreningen er tilfreds med at den fredede strandeng og naturoplevelsen for de mange passerende på Isefjordsstien nu er intakt.

Strategioplæg

Tilbage i 2006 var den daværende Rørvig Naturfredningsforening instrumental i at tilvejebringe en samlet plan for Rørvig områdets natur og udvikling, bilagt en beskrivelse af Rørvig områdets naturgrundlag. Planen hed "Rørvig 2012" og blev fremsendt af Rørvig Foreningsråd til Odsherred Kommune, i og med at Rørvig efter kommunesammenlægningen i modsætning til den tidligere Nykøbing-Rørvig Kommune nu kun udgjorde en mindre del af kommunens fokusområde.

Landudvalget har i 2016-2017 arbejdet med en opdatering af denne planstrategi og bilaget hertil. Grundlaget og de fremtidige indsatser er tilpasset nye og kommende udfordringer. "Planstrategi 2020" er foreningens arbejdsrapport. Planstrategien vil blive formidlet via forenings hjemmeside og tilsendt kommunen, men vil også blive kommunikeret i delemner som artikler i foreningens blad.

I denne forbindelse er ideen om "Rørvig Dark Sky" undfanget og landudvalget vil sammen med specialister undersøge, om Rørvig i lighed med for eksempel Møn kan udvikles til "Dark Sky" område, hvor lysforurening er minimeret og mørket og stjernehimlen udvikles som en særligt naturoplevelse. Via det konkrete arrangement som beskrives nedenfor er foreningen kommet i kontakt med konsulenterne på Brorfelde Observatorium og vil arbejde videre hermed i den kommende periode.

Landudvalget er ked af at erfare at Naturstyrelsens gule gård på Hov Vig, oprindeligt kendt som "Ålekongens Slot" nedbrændte den 30. juli i forbindelse med et voldsomt tordenvejr. Gården er over 100 år gammel og Palle Graubæk fra Naturstyrelsen har boet der i over 40 år.

Nye Bænke på Højsandet, Dybesø og Isefjordsstien

I 2016 udskiftede vi 8 ældre bænke på Højsandet, Solfaldshøj ved Dybesø, Dybesøs vestside, Dybesøtangen og på Isefjordsstien ved Løvstræde og på Nakke før Skredbjerg i tillæg til den første bæk som Rørvig Foreningsråd opsatte på Højsandet ved rydningen i 2015.

Vi har i år yderligere opsat 10 bænke, placeret med 6 bænke i Sandflugtsplantagen, 1 på Korshage, 2 på Isefjordsstien og 1 ved Højsandet ved stien nedenfor rydningen. Ligesom sidste gang er opsætningen sket i samarbejde med Naturstyrelsen Vestsjælland, som har udpeget placeringen på deres arealer, og med Odsherred Kommune, som har godkendt placeringen på kommunens arealer.

De fleste af de 6 bænke i Sandflugtsplantagen er udskiftninger af gamle udslidte og ofte forrådnede bænke. Bænken på Korshage er en udsigtsbæk placeret diskret i en lavning på spidsen af Korshage. Placeringen er godkendt af Fredningsnævnet, Naturstyrelsen, Odsherred Kommune og Kystdirektoratet. De to nye bænke på Isefjordsstien er opsat med 1 bæk ud for Skydebanen til erstatning for en ældre faldefærdig bæk, og 1 ny bæk længere sydpå ved pynten ud for Stavnsbjerg og ud for Rørmosen. Den sidste bæk er opsat med tilladelse fra Rørmosegård.

Alle bænkene er som tidligere udført af Skilteværkstedet under Naturstyrelsen Thy og i samme design. De sidste 10 bænke er alle med ryg. Vi har tilstræbt at fordele opsætningsarbejderne lokalt, således at bænkene denne gang er opsat af "Rørvig Hus og Have", Højsandsgården på Sandlodsvej. Alle de 18 bænke har fået et diskret skilt i messing påsat med foreningens logo. Vi takker Landliggerforeningen, som i forbindelse med nedlæggelsen af denne forening i 2015 overførte 2/3 af sin formue på godt 60.000 kr., altså 40.000 kr. til vores forening til generelle formål, og som herved har bidraget økonomisk til vores projekt med at opsætte bænkene.

Vi håber at bænkene bliver til glæde for alle dem i Rørvig, som sætter pris på at nyde naturen i nogle minutters stilhed og at bænkene i øvrigt vil gøre deres til at helhedsindtrykket fra vores færden rundt i naturen ikke skæmmes af naturstridige opstillinger, men præges af samvær mellem naturen og vores indgreb. Så forhåbentligt vil naturens gæster både nyde at sidde på dem – og se på dem!

Stiprojekt og nyt Rørvig-kort

Foreningen besluttede i 2015 at udarbejde et lokalt kort for Rørvig-halvøen, som tidligere fandtes da Nykøbing-Rørvig Kommune og turistkontoret var myndighed for området. Vi har i det sidste to år arbejdet med kortfirmaet Skydesign om at udfærdige kortet efter vores anvisninger, og kortet blev færdigt i juni, udgivet i to versioner: Et foldet kort med supplerende oplysninger på bagsiden, og et plant kort til indramning og ophængning.

Kortet bygger på grundmateriale fra Geodata-styrelsen med stor vægt på angivelse af stier og naturrelevante signaturer. Kortet har været igennem 5 korrektur gange med over 300 rettelser og tilføjelser, hvor vi har modtaget input fra vores bestyrelsesmedlemmer og fra lokalkendte, fra relevante organisationer og myndigheder, som vi har forespurgt om specifikke forhold. Der er angivet højdekurver og højdeskygger, og der er på bagsiden udarbejdet vej- og stifortegnelse samt andre nyttige naturrelevante oplysninger samt oplysninger om områdets historie og om foreningen og dens arealer og de fredede områder.

I forbindelse med Landliggerforeningens nedlæggelse i 2015 besluttede Landliggerforeningen at 20.000 kr. af midlerne skulle overdrages til vores forening til anvendelse for et sådant kort. Vi takker Landliggerforeningen mange gange for dette økonomisk tilskud. Vi takker endvidere vores bestyrelsesmedlem Flemming Hansen for at stille akvareller til rådighed og vores tidligere bestyrelsesmedlem Troels Brandt for at stille foto til rådighed.

Vores medlemmer har fået tilsendt det foldede kort sammen med bladet i juni måned. Kortet koster 100 kr. Det foldede kort kan købes hos Kurt – Spar Rørvig, Smedestræde 9, Rørvig. Det foldede og det plane kort kan købes hos Damkærgård Gårdbutik, Toldbodvej 45, Rørvig. Det foldede og plane kort samt det plane kort indrammet til ophængning kan købes/bestilles hos Rørvig Rammeværksted og Mini-Galleri, Brøndstræde 3, Rørvig.

AKTIVITETSUDVALG OG FORMIDLINGSUDVALG

Vore aktiviteter er primært henvendt til medlemmerne. Derudover tjener de også til at gøre foreningen kendt og dermed også give mulighed for at hverve nye medlemmer. Aktiviteterne lægges gerne sammen med andre begivenheder som vandrefestival og GeoPark festival og i samarbejde med f.eks ” Den gode historie”.

I efteråret 2016 havde vi to arrangementer. En byvandring i forbindelse med vandrefestivalen og et besøg hos Ove Klauman på hans gård på Nakke, hvor der blev lavet æblemost.

Mølledagen blev arrangeret sammen med mølleudvalget den 18. juni, traditionen tro på Dansk Mølledag. Vi holdt en pause med specielle arrangementer i år, men der var alligevel et pænt fremmøde.

Lørdag den 29. juli var der arrangeret vandretur på Nakke, fra Nakke Skovs parkeringsplads gennem skoven til Maarbjerget og retur til Nakke by med kaffe og kage på Maarbjergetgård. Samme dag var der premiere på ” Rørvig for børn” en slags skattejagt med indlagte opgaver om kendte og ukendte steder i Rørvig. Det er meningen at dette skal være en familieaktivitet, som man selv kan iværksætte.

Byvandring i Rørvig By har været afholdt fredag eftermiddag 3 gange henover sommeren.

Den 28. juli prøvede vi noget helt nyt med ”Rørvig Dark Sky”, hvor vi ved Kabelstranden havde annonceret en stjerneaften og inviteret naturvejleder Thomas Juel Johansen fra Brorfelde Observatorium til at vise os og fortælle om stjernehimlen og dens myter, medbringende almindelige kikkerter, stjerne-kikkerter og en laserpen som kunne pege på de stjerner som blev omtalt. Selv om det desværre denne aften og nat ikke var stjerneklart fik de 150 gæster en stor og fascinerende oplevelse med Thomas’ store fortællekraft, og vi har fået vældig god respons. Arrangementet, som blev udført sammen med landudvalget gav tilmed en god kontakt til Brorfeldes ekspertise på Dark Sky området.

Lodshuset ved Rørvig Havn har været åbent sommeren over på en række lørdage og onsdage kl. 15-17 i skoleferien. Fremvisningen af vores nye kort har trukket flere nysgerrige til og sikkert medvirket til adskillige nye medlemmer. Herudover har der været åbent en søndag på markedspladsen ved Rørvig Kro. Begge steder, men især markedspladsen, har vist sig at være et fint sted at få nye medlemmer, og vi har henover sommeren fået godt 55 nye medlemmer.

Medvirkende hertil har yderligere været, at vi i foråret har udarbejdet en ny folder om foreningen i et kreativt design, som nu bl.a. anvendes i hvervningen af nye medlemmer.